

Una tesi de la UdG alerta del pes del canvi climàtic i l'acció humana en els peixos

► Un investigador de l'Institut d'Ecologia Aquàtica troba grans quantitats de metalls pesants en exemplars del Llobregat que, si es consumissin, podrien ser un risc per a la salut humana ► Les espècies de la Tordera pateixen estrès per la sequera

DdG GIRONA

■ Un investigador de l'Institut d'Ecologia Aquàtica de la UdG, Roberto Merciai, ha posat de manifest els efectes de la combinació del canvi climàtic i de l'activitat humana en les comunitats de peixos de rius mediterranis.

L'estudi s'emmarca en una tesi doctoral sobre les conseqüències del denominat «canvi global» al Mediterrani, una àrea que es considera «un punt calent» d'aquest tipus d'alteracions. Les raons s'han de buscar en la seva situació geogràfica i en l'alta densitat de població, que amenacen la conservació d'una gran varietat d'organismes vius i hàbitats naturals. La recerca de Merciai s'ha centrat en La Tordera i el Llobregat, en el primer dels quals ha constatat la incidència de la sequera i de la contaminació, en el segon.

Massa extracció d'aigua

La tesi, dirigida per Emili García-Berthou i Sergi Sabater, explica que els rius mediterranis tenen un particular règim hidrològic, que depèn estrictament de les precipitacions. L'escassetat d'aigua que caracteritza l'estiu redueix el cabal dels rius, que s'assequen del tot si, a més, es produeix una excessiva extracció d'aigua pel regadiu i al-

tres activitats humanes. Un altre aspecte que afecta als rius és la contaminació derivada de l'acció humana i, segons remarca la investigació, una categoria de contaminants molt presents en el medi ambient són els metalls pesants; unes substàncies amb la característica d'introduir-se a la cadena tròfica i d'acumular-se en els teixits dels organismes vivents, com els peixos.

Precisament, la recerca de la UdG ha comprovat l'existència de quantitats significatives de metalls pesants en els músculs dels peixos del Llobregat. Aquest assumpte centra el primer capítol de la tesi, mentre que els tres següents analitzen la Tordera. En aquest cas, Roberto Merciai volia investigar les conseqüències de la sequera artificial sobre dues espècies de peixos nadius a la conca – el barb de muntanya i la bagra – i, també, sobre el règim de temperatures del riu.

Els resultats revelen que els peixos del Llobregat contenen quantitats significatives de metalls pesants que, si fossin consumits, en alguns casos podrien representar un risc per a la salut humana. L'autor va constatar que la contaminació en el múscul del peix variava significativament segons l'es-

El treball de camp durant la investigació per analitzar els peixos de rius mediterranis. UdG

pècie i la mida, i no sempre segons el grau de contaminació del riu.

Pel que fa als peixos de la Tordera, estaven fortament afectats per la sequera i eren molt escassos en els trams que s'assequen estacionalment. La tesi informa que la seva probabilitat de supervivèn-

cia, calculada amb models matemàtics, es veu molt més baixa en aquests trams de riu, comparada amb els de cabal permanent.

En canvi, a nivell individual, els efectes de la sequera van resultar menys evidents perquè els valors de creixement i condició corpòria,

que indiquen l'estat de salut, són acceptables a tota la conca. Això suggereix que els peixos que troben refugi abans que el riu s'assequi estan ben adaptats a superar l'estrès i, si l'extracció d'aigua disminueix, podrien tornar a formar poblacions estables.